

Dôvodová správa

k bodu programu: Zmena programového rozpočtu č. 4

- I. Materiál sa predkladá v zmysle Zásad rozpočtového hospodárenia.
- II. Zmena programového rozpočtu Mesta Banská Bystrica č. 4 v r. 2026 je vypracovaná v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Zásad rozpočtového hospodárenia Mesta Banská Bystrica. Navrhované rozpočtové opatrenia sú v súlade s Programom rozvoja Mesta Banská Bystrica 2024–2030 a s príslušnými akčnými plánmi.
- III. 4. zmena programového rozpočtu mesta Banská Bystrica v r. 2026 sa vykoná nasledovnými typmi rozpočtových opatrení:
 - a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
 - b) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
 - c) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií.

Z obsahu materiálu:

Zmena rozpočtu č. 4 predstavuje materiál, ktorý nezakladá požiadavky na nové finančné zdroje. Zmeny sú realizované formou presunov v rámci už schválených rozpočtových kapacít v programovej štruktúre mesta, využitím naakumulovaných účelových prostriedkov (finančná náhrada z výrubu), resp. naopak viazaním prostriedkov, u ktorých nedôjde k ich reálnemu využitiu do konca r. 2026. Snahou pri príprave materiálu bolo flexibilne reagovať na aktuálne potreby samosprávy prostredníctvom efektívnejšieho využitia existujúcich zdrojov.

Už tradičnou aktivitou mesta, priebežne vykonávanou počas celého roka, je dohľad nad úverovým financovaním investičných projektov z hľadiska čerpania adekvátnych úverov, a to pri zohľadnení ich zostatkov v súvislosti s časovou aktualizáciou projektov. Na príjmovej strane rozpočtu dochádza k presunu 250.000 € v rámci finančných operácií. Jedná sa o zmenu zdroja krytia kapitálového vkladu do spoločnosti Dom kultúry BB s.r.o., ktorého financovanie mala pôvodne zabezpečiť EIB. Uznesením MsZ z apríla t.r. došlo ku zmene financujúcej banky, a to na ČSOB, čo je dôvodom uvedeného presunu. Aktualizáciou výdavkovej strany úverového rozpočtu samospráva zabezpečí spracovanie projektovej dokumentácie projektu Rekonštrukcia autobusových zastávok na území mesta vo výške 80.207 €, realizáciu projektu Modernizácia vstupu MsÚ BB v objeme 3.158 €. Po prehodnotení aktuálneho stavu investičných akcií bude zároveň zaviazaná suma 491.175 € (bilančne i na strane výdavkov) z úverového balíka

EIB na modernizáciu areálu MMŠ Radvaň – vedľajšie ihrisko. Realizácia projektu sa posúva do nasledujúceho roka.

V rozpočte vlastných prostriedkov mesta je pozornosť venovaná viacerým oblastiam:

- Cestná infraštruktúra je jednou z najkritickejšie sledovaných. V predkladanom materiáli pripravili odborné útvary inštaláciu bezdrôtového detekčného systému v križovatke Poľná - Nám. Ľ. Štúra v sume 21.500 €. Ide o technologické riešenie, ktoré slúži na automatické rozpoznávanie prítomnosti vozidiel, bicyklov alebo chodcov, na základe čoho dynamicky riadi semaforey v reálnom čase. Systém mení klasickú križovatku na inteligentnú, ktorá prispôsobuje dĺžku zelenej vlny podľa toho, z ktorého smeru reálne prichádzajú autá. V centre mesta dôjde i k realizácii úpravy križovatky pri ZŠ SSV a chodníka na Skuteckého ul. v celkovom objeme 68.242 €. Obsahom materiálu je aktualizácia sumy, ktorá je predmetom presunu, a to 19.188 €, zvyšnú časť pokryje získaný poplatok za rozvoj v danej oblasti. Cieľom projektu je zvýšenie bezpečnosti detí, upokojenie dopravy v školskej zóne, bezbariérovosť pre chodcov a eliminácia stekajúcej vody z Komenského ul., ktorá je problémom v suchravom počasí, a to prostredníctvom zvýšenia úrovne križovatky na úroveň chodníkov.
- V predchádzajúcej zmene č. 3 došlo, z dôvodu negatívneho vývoja podielových daní a následných úsporných opatrení, ku viazaniu prostriedkov naprieč mestským rozpočtom. Dotklo sa i organizácie ZARES, u ktorej došlo k redukcii príspevkov o 100.000 €. Reakciou je snaha o racionalizáciu štruktúry financovania subjektu, a to presunom 121.232 € v rámci jednotlivých príspevkov. Zároveň budú príjmy z finančnej náhrady spoločenskej hodnoty vyrúbaných drevín použité na navýšenie príspevku na údržbu a výsadbu mestskej zelene v sume 62.768 €.
- Samospráva už niekoľko rokov kladie dôraz na otvorenosť a participáciu občanov na aktuálnom dianí. Istú mieru spolurozhodovania vo vybraných témach predstavujú aktivity volebných obvodov. Súčasťou materiálu je vybudovanie detského ihriska v areáli bývalej ZŠ v Senici v predpokladanej výške 20.000 €. Prostriedky budú mať formu príspevku pre ZARES, ktorý bude realizátorom akcie.
- Takisto v rámci participácie svojich obyvateľov mesto pristupuje k realizácii víťazného projektu participatívneho rozpočtu z r. 2025 – Dopravné ihrisko pre najmenších (zatiaľ nebol uskutočnený) a nadväzujúceho projektu z akt. roku - Detské dopravné ihrisko, 2. etapa. Predkladaný materiál je aktualizovaný aj o potrebu realizácie potrebnej technologickej prípravy povrchu – plochy, na ktorej má byť v M.Č. Fončorda (vnútroblok Moskovská – Oremburská) realizovaný predmetný víťazný projekt Dopravné ihrisko pre najmenších s predpokladaným nákladom 20.000 €. Samotná realizácia projektu bude financovaná presunmi vo výške ďalších 20.000 € (dva ročníky víťazných projektov v rámci participatívneho rozpočtu), ktorými sa zabezpečí vytvorenie dopravného značenia a vybavenie ihriska hernými prvkami – domčekmi s rôznou tematikou.
- Kroky, vedúce ku skvalitňovaniu prevádzkového zabezpečenia školských subjektov a ich gastro prevádzok, sú súčasťou takmer každej zmeny rozpočtu. Presunom 42.628 € do kapitálového rozpočtu bude financovaný nákup multifunkčnej tlakovej panvice pre ŠJ ZŠ Moskovská a umývačky riadu pre ŠJ ZŠ Gaštanová. Obdobným presunom ZŠ Pieninská zabezpečí nákup pásového schodolezu pre imobilné osoby vo výške 3.281 €, pričom predkladaný materiál bol o uvedený presun aktualizovaný na základe obdržanej požiadavky od ZŠ Pieninská.
- V zmysle Zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, ktorý stanovil samosprávam povinnosť upravovať zmesový komunálny odpad pred skládkovaním, mesto na tento účel vyčlenilo

v rozpočte 2026 sumu 1.175.000 €. Poslednou novelizáciou zákona však bola povinnosť úpravy odpadu odložená s účinnosťou od 01.01.2027, pričom legislatívne sa nateraz zmenila skôr na možnosť. Uvoľnené prostriedky budú použité na výdavky, spojené s uložením odpadu od fyzických osôb vo výške 871.331 €.

Na základe požiadavky členov Komisie MsZ pre ekonomický rozvoj uvádzame sumu prostriedkov, ktoré boli preinvestované na rekonštrukciu mestských verejných toaliet wc (pri parku Pod pamätníkom SNP a na Námestí SNP). V roku 2022 išlo o sumu 450 000,- €, v roku 2025 (obidva objekty rekonštrukcia) o sumu 108 566,76 € (kanalizácia Nám. SNP) a v roku 2026 suma 293 272,27 € (strecha, sklenené prístrešky – Nám. SNP, platobné automaty do obidvoch objektov atď.). T.j. suma spolu 917 347,20 €.

Taktiež na základe požiadavky členov Komisie MsZ pre ekonomický rozvoj o vysvetlenie prostriedkov presunutých na dofinancovanie projektovej dokumentácie na mestský park a statickej vizualizácie uvádzame, že v materiáli predloženom na komisiu a mestskú radu bola rozpočtová požiadavka omylom započítaná dvakrát (suma 9 084 €), pričom sme vykonali v materiáli predloženom na rokovanie MsZ nápravu.

IV. Zrealizovaním zmeny programového rozpočtu mesta Banská Bystrica č. 4 dôjde ku zníženiu jeho príjmovej i výdavkovej časti o 428.407 €.

charakter príjmu / výdavku	zvýšenie / zníženie	o sumu v eur
Bežné príjmy	bez zmeny	0
Bežné výdavky	zníženie	-50 653
Kapitálové príjmy	bez zmeny	0
Kapitálové výdavky	zníženie	-377 754
Príjmy finančných operácií	zníženie	-428 407
Výdavky finančných operácií	bez zmeny	0
Príjmy celkom	zníženie	-428 407
Výdavky celkom	zníženie	-428 407